

**Απαντήσεις του Προέδρου της ΕΕΤΤ
Καθηγητή κ. Νικήτα Αλεξανδρίδη
στην Επιτροπή Έρευνας και Τεχνολογίας της Βουλής των Ελλήνων**

16 Μαΐου 2006

1) ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΦΥΣΕΩΣ

1.1) Ερωτήσεις:

- Θα έπρεπε να προβλέπονται πλούσιες ιστοσελίδες στα Ελληνικά;
- Θα έπρεπε να περιείχαν σπουδαία θέματα αποτελούμενα με αυτά των οποίων έχουν παρέλθει τα πνευματικά δικαιώματα;
- Τι γνώμη έχετε για την πρόσφατη συνεργασία με την Microsoft που έχει συνάψει ο Αλογοσκούφης; Τι σχέση έχει αυτό με τις Ελληνικές ανάγκες;
- Μήπως όλη αυτή η φασαρία για το Ιντερνετ γίνεται για να εξυπηρετήσει τους σταθμούς τηλεόρασης;

Απάντηση:

Είναι γνωστό ότι το ελληνόγλωσσο περιεχόμενο στο Διαδίκτυο είναι πολύ περιορισμένης έκτασης, γεγονός που δημιουργεί εμπόδια στην ανάπτυξη της ψηφιακής κουλτούρας και δυσκολεύει τη διάδοση της ελληνικής πνευματικής και επιχειρηματικής δημιουργικότητας. Ο εμπλουτισμός του ελληνικού περιεχομένου στο Διαδίκτυο αποτελεί θέμα ύψιστης προτεραιότητας, που μπορεί να επιτευχθεί με συντονισμένες προσπάθειες, όπως π.χ. η εντατική ανάπτυξη υπηρεσιών πληροφόρησης των πολιτών από το κράτος και τους ΟΤΑ, η ανάπτυξη δικτυακών εκπαιδευτικών εφαρμογών, η διευκόλυνση της τηλε-εργασίας, και η αύξηση της διείσδυσης των ευρυζωνικών συνδέσεων. Η ΕΕΤΤ συμβάλλει και προς αυτήν την κατεύθυνση με την λειτουργία του σχήματος Καταχωρητές-Καταχωρούμενοι-Μητρώο για την εκχώρηση Ονομάτων Δικτυακών Τόπων με κατάληξη [.gr] και με ελληνικούς χαρακτήρες.

Η ψηφιακή καταγραφή και ελεύθερη διάθεση μέσω του Διαδικτύου των πνευματικών έργων για τα οποία έχουν παρέλθει τα πνευματικά δικαιώματα είναι μια πολύ σημαντική πρόταση που χρήζει περαιτέρω διερεύνησης από τους αρμόδιους. Ανάλογα έργα έχουν ήδη δρομολογηθεί στο εξωτερικό από κρατικούς και ιδιωτικούς φορείς, που αποβλέπουν στην συστηματική και μαζικής κλίμακας ψηφιοποίηση της παγκόσμιας πνευματικής κληρονομιάς.

Ως προς την υπογραφείσα συμφωνία-πλαίσιο ανάμεσα στο Δημόσιο και την Microsoft, δεν είχε ζητηθεί η συνδρομή της ΕΕΤΤ και συνεπώς δεν έχω να πω τίποτε συγκεκριμένο για την παρουσίαση και την εφαρμογή της. Μάλλον θα ήταν ορθότερο η συγκεκριμένη ερώτηση να απευθυνθεί προς το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών.

Όσον αφορά την τελευταία ερώτηση για το Ιντερνετ και τους σταθμούς τηλεόρασης, πιστεύω ότι βρισκόμαστε μπροστά σε μια ταχέως επερχόμενη

χιονοστιβάδα εξελίξεων σε σχέση με την ψηφιακή τηλεόραση για την οποία θα πρέπει να προετοιμαστούμε καλύτερα. Κατ' αρχάς, είναι γεγονός πως οι τεχνολογικές εξελίξεις είναι αναπόφευκτες σε αυτόν τον τομέα και θα επιφέρουν σημαντικές αλλαγές στο εγχώριο ραδιοηλεκτρονικό τοπίο (είτε το θέλουμε είτε όχι). Οι άμεσες θεσμικές παρεμβάσεις λοιπόν είναι αναγκαίες και αναμενόμενες για την όσο το δυνατό σωστότερη μετάβαση στα νέα δεδομένα. Είναι ανάγκη επομένως να προετοιμαστούμε κατάλληλα, για να μπορέσουμε να χρησιμοποιήσουμε τις νέες τεχνολογίες προς όφελος του πολίτη και της οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης της χώρας. Ειδικά πρέπει να εμπλουτίσουμε το Ιντερνετ και την ψηφιακή τηλεόραση με στοιχεία της ελληνικής κουλτούρας, τέχνης και ιστορίας, και όχι μόνον με ξένες παραγωγές και περιεχόμενο. Άλλωστε ας μην ξεχνάμε ότι σε αυτόν τόπο ακόμα παράγεται και ιστορία και πολιτισμός. Αρκεί οι πυρήνες της δημιουργικής δράσης και παραγωγής να μπορέσουν να έχουν πρόσβαση και φωνή μέσα από ανοιχτά και προσπελάσιμα συστήματα επικοινωνίας και προβολής του έργου τους. Εκτός από άμβλυση του πολιτισμικού χάσματος μεταξύ Ελλάδας και υπολοίπων ευρωπαϊκών χωρών, θα πετύχουμε και τον εμπλουτισμό των δικτύων νέων τεχνολογιών με το άκρως αναγκαίο περιεχόμενο. Περιεχόμενο ουσίας που θα δίνει το στίγμα του στον παγκόσμιο πλέον ιστό επικοινωνίας. Θα πω περισσότερα για την ψηφιακή τηλεόραση πιο κάτω, αλλά πιο ειδικά για την ερώτηση αυτήν θέλω εδώ να αναφέρω ότι η τηλεόραση σύντομα θα εκπέμπεται και θα διανέμεται όχι μόνον μέσω του Ιντερνετ αλλά επίσης μέσω και άλλων δικτύων όπως π.χ. οι γραμμές του ΟΤΕ ή άλλων εναλλακτικών παρόχων, μέσω των ασύρματων δικτύων των εταιριών κινητής τηλεφωνίας, μέσω δορυφορικών δικτύων, κλπ., μέσω δηλαδή δικτύων μεγάλης χωρητικότητας και υψηλών ταχυτήτων.

1.2) Ερώτηση:

- Τι έχετε να πείτε να για το φακέλωμα μέσω της χρήσης του Διαδικτύου; Τι ασφάλεια παρέχει το Ιντερνετ; Υπάρχει ασφάλεια στις νέες τεχνολογίες;

Απάντηση:

Το ερώτημα σχετικά με τις υποκλοπές δεν εμπίπτει στις αρμοδιότητες της ΕΕΤΤ. Σε κάθε περίπτωση πάντως, όπως έχει ιστορικά αποδειχτεί για τις μη αποδεκτές χρήσεις της τεχνολογίας δεν μπορεί να φταίει η ίδια η τεχνολογία και η εξέλιξη. Το γεγονός ότι ο άνθρωπος, ως χρήστης, αποφασίζει να την χρησιμοποιήσει για δόλιους σκοπούς, αυτός δεν είναι λόγος να απαξιώνεται η τεχνολογική εξέλιξη. Είναι υποχρέωση της Πολιτείας να προστατεύσει θεσμικά τον πολίτη και να τον εκπαιδεύσει / ενημερώσει σχετικά με τα εργαλεία που η ίδια η τεχνολογία του προσφέρει για να αποτρέψει τέτοιου είδους παρεμβάσεις στην προσωπική του ζωή.

Είναι κοινός τόπος ότι το Ιντερνετ καθ' εαυτό δεν παρέχει και δεν μπορεί να παρέχει 100% ασφάλεια. Έχει δημιουργηθεί και έχει μεγεθυνθεί με την λογική της ελευθερίας της διακίνησης των δεδομένων που διακινούνται μέσω αυτού. Με την ίδια λογική δεν είναι δυνατό να είναι και ένα απόλυτο ελέγξιμο εργαλείο επικοινωνίας. Υπάρχουν, ωστόσο, εργαλεία (υπό μορφή επιπλέον υλικού και λογισμικού) που επιτρέπουν διάφορες κατηγορίες εφαρμογών που γίνονται μέσω του Διαδικτύου να γίνονται κατά τρόπο περισσότερο ασφαλή, όπως π.χ., αλγόριθμοι κρυπτογραφίας, ψηφιακής υπογραφής, κλπ που χρησιμοποιούνται για εφαρμογές όπως το TAXISNET, για συναλλαγές με τις τράπεζες, για αγορές

αγαθών μέσω Διαδικτύου, για διακίνηση εμπιστευτικής αλληλογραφίας, κλπ. Η ασφάλεια που παρέχεται με αυτά τα μέσα είναι συνήθως εξαιρετικά υψηλή, καθόσον η κρυπτογράφηση των διακινούμενων πληροφοριών γίνεται από άκρο σε άκρο (end-to-end), καθιστώντας έτσι πολύ δυσχερή την αποκάλυψη των διακινούμενων πληροφοριών.

2) ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

2.1) Ερώτηση:

- Αναφέρατε ότι η μέχρι σήμερα μεθοδολογία απέτυχε. Δηλ. αυτό είναι απαξίωση του προηγούμενου έργου?

Απάντηση:

Όταν δηλώνω ότι η μεθοδολογία απέτυχε, το κάνω κρίνοντας εκ του αποτελέσματος. Δεν το κρίνω πολιτικά ούτε αμφισβητώ ότι πολλοί φορείς επένδυσαν χρόνο και σημαντικά κεφάλαια με τις καλύτερες των προθέσεων. Ούτε βέβαια ισχυρίζομαι ότι δεν έγινε τίποτα. Όμως θέλω να γίνει σαφές ότι στον αγώνα δρόμου για τη δημιουργία της κοινωνίας της γνώσης το αποτέλεσμα κρίνεται σε σχέση με το προϊόν που απολαμβάνουν οι άλλες ομότιμες χώρες γύρω μας (οι Ευρωπαίοι, Ασιάτες, Αμερικανοί) – και εκεί τα νούμερα είναι αμείλικτα. Είμαστε δυστυχώς οι τελευταίοι, και όσοι επίσης αποφασίζουν να μπουν στην ψηφιακή κούρσα σύντομα μας ξεπερνούν και αυτοί. Ο Έλληνας πολίτης αδιαφορεί αν φταίει το καθεστώς του ΟΤΕ, η κυβέρνηση, η αγορά ή η ΕΕΤΤ. Ο Έλληνας πολίτης απαιτεί, και δικαίως, να γίνει μέτοχος στα αγαθά και τις ευκολίες του νέου ψηφιακού κόσμου.

Η βασική διαπίστωση μου είναι ότι απαιτείται η θέσπιση κεντρικού συντονιστικού μηχανισμού, καθώς και η συμφωνία κάθε δράσης με ξεκάθαρους και κεντρικά προσδιορισμένους στρατηγικούς στόχους. Κάθε φορέας πρέπει να πάψει να σκέπτεται αυτόνομα, με βραχυπρόθεσμη λογική εκπλήρωσης των συμβατικών/τυπικών του υποχρεώσεων. Είναι επιτακτική η ανάγκη της αλλαγής μεθοδολογίας και της διάχυσης σ' όλα τα κέντρα αποφάσεων των βασικών στρατηγικών στόχων. Μερικές σκέψεις μου για το πώς μπορεί να γίνει αυτό τις παρέθεσα στην προηγούμενη μου τοποθέτηση στην Επιτροπή σας σχετικά με τον οδικό χάρτη 2020 και θα τις αναφέρω πιο emphaticά στο τέλος της σημερινής μου παρεμβάσεως.

2.2) Ερώτηση:

- Ποια ήταν η μέχρι τώρα πορεία της ΕΕΤΤ και πως συγκρινόμαστε με το 2001; Είπατε για πρώτη και δεύτερη φάση?

Απάντηση:

Όσον αφορά την ΕΕΤΤ, η πρώτη φάση (2000-2005) αφορούσε την οργάνωση και στελέχωσή της και παράλληλα την απελευθέρωση της αγοράς. Επιγραμματικά θα αναφέρω ότι διαμορφώθηκε και λειτουργεί το ρυθμιστικό πλαίσιο για:

- Αδειοδότηση
- Διασύνδεση
- Αριθμοδότηση

- Επιλογή και Προεπιλογή Φορέα (βασικό βήμα για την είσοδο των εναλλακτικών παρόχων στην αγορά)
- Φορητότητα στην κινητή τηλεφωνία.
- Σταθερή Ασύρματη Πρόσβαση
- Κινητές επικοινωνίες δεύτερης γενιάς
- Διαχείριση ονομάτων δικτυακών τόπων και εισαγωγή ελληνικών χαρακτήρων στα ονόματα δικτυακών τόπων
- Διαχείριση φάσματος, χωρίς την οποία θα ήταν αδύνατη η επιτυχής διεξαγωγή των Ολυμπιακών Αγώνων

Περνάμε έτσι στην δεύτερη φάση της ΕΕΤΤ, που έχει να κάνει με τη δημιουργία ενός μεγαλύτερου αλλά και ταυτόχρονα περισσότερο ευέλικτου οργανισμού. Η ΕΕΤΤ δεν είναι απλώς μια ανεξάρτητη αρχή, είναι επιπλέον ο Εθνικός Ρυθμιστής της αγοράς των ηλεκτρονικών επικοινωνιών και του ευρυζωνικού Ιντερνετ. Η ΕΕΤΤ δεν φιλοδοξούμε να είναι απλώς μια αποτελεσματική διαχειριστική υπηρεσία που εκπληρώνει με επάρκεια τις ρυθμιστικές και εποπτικές της υποχρεώσεις. Έχουμε την κατάλληλη σχέση με την Πολιτεία, τους χρήστες, την αγορά και τους ρυθμιστικούς φορείς στην Ευρωπαϊκή Ένωση και την ευρύτερη περιοχή της λεκάνης της Μεσογείου, καθώς και την τεχνογνωσία που μας επιτρέπουν να δούμε στρατηγικά την αγορά και να συμβάλλουμε αποτελεσματικά στην ανάπτυξη της. Θα πρέπει όλοι σας να θεωρείτε την ΕΕΤΤ ως τον στρατηγικό εταίρο της Πολιτείας που μπορεί να συμβάλει αποτελεσματικά στην διαμόρφωση της εθνικής στρατηγικής για την ανάπτυξη του ευρυζωνικού Ιντερνετ και των εφαρμογών του (ρόλο που παίζουν και άλλες πετυχημένες αντίστοιχες Ρυθμιστικές Αρχές επικοινωνιών στην Ευρώπη).

2.3) Ερωτήσεις:

- Τι έχει γίνει όσον αφορά την ετοιμότητά μας σε νέες τεχνολογίες;
- Ποια είναι τα αποτελέσματα της ΕΕΤΤ από τις 3/2004 μέχρι σήμερα?

Απάντηση:

Το έργο της ΕΕΤΤ από τον 3/2004 μέχρι σήμερα (που καλύπτει 16 μήνες της απελθούσας και 9 μήνες της τρέχουσας διοίκησης) τεκμηριώνεται με λεπτομέρεια στις ετήσιες Εκθέσεις Πεπραγμένων της ΕΕΤΤ. Επιγραμματικά έχουν γίνει τα εξής:

- Η ΕΕΤΤ συνέβαλλε καθοριστικά στην επιτυχή διεξαγωγή των Ολυμπιακών Αγώνων, όσον αφορά τη λειτουργία των συστημάτων ασφαλείας, τη τηλεοπτική και δημοσιογραφική κάλυψη και γενικότερα την παροχή ενός ασφαλούς και αξιόπιστου περιβάλλοντος ραδιοεπικοινωνιών.
- Στον τομέα του φάσματος ραδιοσυχνοτήτων συνεχίστηκε το έργο του ΕΣΔΕΦ (Εθνικό Σύστημα Διαχείρισης και Εποπτείας Φάσματος), το οποίο συνέβαλλε στη σημαντική αναβάθμιση των δυνατοτήτων της ΕΕΤΤ για την εποπτεία και τον έλεγχο του φάσματος. Η υποδομή που δημιουργήθηκε συνέβαλλε σημαντικά στη διασφάλιση των ραδιοεπικοινωνιών κατά τους Ολυμπιακούς Αγώνες.
- Η ΕΕΤΤ ανέλαβε σημαντικές δράσεις με βάση το Νέο Θεσμικό Πλαίσιο πολύ πριν την ψήφιση (τον Φεβρουάριο του 2006) του νέου τηλεπικοινωνιακού νόμου. Οι σχετικές ενέργειες της ΕΕΤΤ επικεντρώθηκαν στον ορισμό των 17

επιμέρους ειδικότερων αγορών ηλεκτρονικών επικοινωνιών και την ανάλυση του επιπέδου του ανταγωνισμού σε κάθε μία από τις αγορές αυτές.

- Για τη διασφάλιση του υγιούς ανταγωνισμού και με βάση το προηγούμενο κανονιστικό πλαίσιο, η ΕΕΤΤ ανέλαβε δράσεις αναφορικά με την αντιμετώπιση θεμάτων σχετικά με τη Διασύνδεση, την εφαρμογή της Προεπιλογής Φορέα και την παροχή της Φορητότητας Αριθμών. Επίσης, προέβη στον έλεγχο της εφαρμογής από τον ΟΤΕ του κανονιστικού πλαισίου για τις Μισθωμένες Γραμμές και των κοστολογικών συστημάτων των παρόχων, που υπέχουν σχετική υποχρέωση.
- Η ΕΕΤΤ ανέλαβε σημαντικές ρυθμιστικές και ελεγκτικές δράσεις για την προώθηση της Αδεσμοποίητης Πρόσβασης στον Τοπικό Βρόχο (ΑΠΤΒ) και της πρόσβασης ADSL, καθώς και για την ανάπτυξη των αγορών μέσω της αδειοδότησης ασυρματικών δικτύων Wi-Fi και Wi-Max.
- Αναφορικά με την αγορά του Διαδικτύου, τέθηκε σε λειτουργία το σχήμα Καταχωρητές-Καταχωρούμενοι-Μητρώο για την εκχώρηση Ονομάτων Δικτυακών Τόπων με κατάληξη [.gr]. Επίσης, έγινε δυνατή η εκχώρηση Ονομάτων Δικτυακών Τόπων με ελληνικούς χαρακτήρες. Τέλος ολοκληρώθηκε το ρυθμιστικό πλαίσιο για την εφαρμογή της Εθελοντικής Διαπίστευσης (ΕΔ) Παρόχων Υπηρεσιών Πιστοποίησης (ΠΥΠ) Ηλεκτρονικών Υπογραφών.
- Η ΕΕΤΤ προχώρησε στην υλοποίηση δύο σημαντικών έργων που αφορούν στη διαμόρφωση σχεδίων δράσης για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών, και την παροχή πληροφοριών σχετικά με την ποιότητα δικτύων και υπηρεσιών. Επίσης εξέδωσε διάφορα χρήσιμα έντυπα, όπως π.χ. αυτό με οδηγίες για νέους σχετικά με τη χρήση των κινητών τηλεφώνων σε έκτακτες συνθήκες.
- Μετά την ψήφιση του νέου τηλεπικοινωνιακού νόμου η ΕΕΤΤ προχωρά με ταχύτερους ρυθμούς προς την ολοκλήρωση του νέου κανονιστικού πλαισίου με την έκδοση όλων των απαιτούμενων κανονισμών, και εισηγήσεων προς τα αρμόδια υπουργεία για την έκδοση Υπουργικών και Κοινών Υπουργικών Αποφάσεων.
- Συνεχίστηκε η συγκέντρωση και η επεξεργασία στοιχείων για την πορεία της τηλεπικοινωνιακής αγοράς στην Ελλάδα και η ανάπτυξη της σχετικής οργανωτικής και τεχνικής υποδομής. Η ΕΕΤΤ σήμερα κατέχει την πληρέστερη εικόνα από κάθε άλλο δημόσιο ή ιδιωτικό οργανισμό για την πορεία και την κατάσταση της αγοράς ηλεκτρονικών επικοινωνιών στην Ελλάδα και παρέχει σχετικά στοιχεία σε διεθνείς οργανισμούς όπως η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ο ΟΟΣΑ, η ITU κλπ.
- Εκχώρησε άδειες λειτουργίας, δικαιώματα χρήσης αριθμών και συχνοτήτων, και εισέπραξε σημαντικά ποσά για λογαριασμό του δημοσίου
- Προστάτευσε και προστατεύει, ασκώντας διαρκή έλεγχο και εποπτεία, την λειτουργία του υγιούς ανταγωνισμού στην σχετική αγορά., την τήρηση της ισχύουσας νομοθεσίας, με σοβαρότητα, πλήρη επίγνωση του ρόλου της και σύνεση, παρεμβαίνοντας όπου είναι αναγκαίο κάθε φορά, συμβάλλοντας εν γένει στην εξασφάλιση της ισορροπίας μεταξύ της προστασίας του ανταγωνισμού και της ενίσχυσης των επενδύσεων αφενός και την προστασία του καταναλωτή/χρήστη αφετέρου.
- Τέλος διερεύνησε πολλά περιστατικά και καταγγελίες χρηστών και εταιριών και προέβη σε επισημάνσεις και συστάσεις, ενώ σε πολλές περιπτώσεις

ενήργησε αυτεπάγγελτα και δεν δίστασε να επιβάλλει σημαντικές ποινές για αντικανονικές συμπεριφορές.

2.4) Ερώτηση:

- Τι φταίει για την μέχρι τώρα καθυστέρησή μας? Η κακή στελέχωση της ΕΕΤΤ?

Απάντηση:

Ένα από τα βασικά αίτια της καθυστέρησής μας ήταν η μη έγκαιρη ψήφιση του νόμου περί Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών από την Βουλή, γεγονός το οποίο επιβράδυνε την προσαρμογή μας στο Κοινοτικό δίκαιο και την παροχή στην ΕΕΤΤ των κατάλληλων νομικών εργαλείων που θα της επέτρεπαν να εκτελέσει το έργο της πιο αποτελεσματικά.

Βασική προϋπόθεση για τα παραπάνω είναι επίσης η διατήρηση του υψηλού επιπέδου στο ανθρώπινο δυναμικό της ΕΕΤΤ, και η περαιτέρω ενίσχυσή του. Πρέπει να γίνει σαφές, ότι η ΕΕΤΤ έχει «την υποχρέωση» να συντονίζει τον πιο δυναμικό και απαιτητικό βιομηχανικό κλάδο (αυτό των ηλεκτρονικών επικοινωνιών), όπου οι τεχνολογικές εξελίξεις επιτρέπουν την συνεχή δημιουργία καινοτόμων επιχειρηματικών μοντέλων που συχνά είναι σε θέση να παρακάμψουν τις υπάρχουσες κανονιστικές δομές. Η ΕΕΤΤ πρέπει να είναι σε θέση να προσελκύει τα καλύτερα στελέχη απ' την αγορά και τον ακαδημαϊκό χώρο, και αυτό δεν μπορεί να γίνει εαν η ΕΕΤΤ θεωρηθεί ως ένας απλός «δημόσιος» ανεξάρτητος φορέας.

Μολονότι αυτό είναι γενικά αποδεκτό, εν τούτοις στο σχέδιο νόμου για τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες που κατέθεσαν τα συναρμόδια ο Υπουργεία περιόρισαν σημαντικά τον αρχικά ορισμένο αριθμό νέων θέσεων κατά 50. Από 70 δηλαδή σε 20.

3) ΑΝΤΑΠΟΔΟΤΙΚΑ ΤΕΛΗ

3.1) Ερωτήσεις:

- Έχει η ΕΕΤΤ οικονομική αυτοτέλεια;
- Τι απογίνονται και πως χρησιμοποιούνται τα ανταποδοτικά τέλη που συλλέγετε;
- Παίρνει η ΕΕΤΤ χρήματα από τον Δημόσιο Προϋπολογισμό;
- Τι έγινε το προηγούμενο αποθεματικό της ΕΕΤΤ;
- Τι θα γίνει το αποθεματικό 2004-2005;
- Σχετικά με τα ανταποδοτικά τέλη: αν τα χρήματα πήγαιναν για τους στόχους της ΕΕΤΤ, αν πήγαιναν στον προϋπολογισμό της και δεν φεύγανε, πως θα πετύχαινε η ΕΕΤΤ καλύτερα τους στόχους της;

Απάντηση:

Η ΕΕΤΤ έχει οικονομική αυτοτέλεια και δεν λαμβάνει ποσά από τον Δημόσιο Προϋπολογισμό. Έχει δικά της έσοδα και προϋπολογισμό, αλλά δεν έχει πλήρη έλεγχο και δικαιώματα χειρισμού τους και αυτό καθιστά την λειτουργία της λιγότερο ευέλικτη. Π.χ., δεν μπορούμε να προσλάβουμε με σύμβαση έργου ούτε μιά γραμματέα για το Γραφείο του Προέδρου ούτε και να χειριστούμε καθόλου το αποθεματικό μας. Επιπλέον, το πόσο θα πληρώνουμε σε κάποιον εξωτερικό συνεργάτη (μηχανικό, δικηγόρο, Καθηγητή Παν/μίου) που θέλουμε να εντάξουμε για 2-3 μήνες σε μια από τις ομάδες μας εργασίας ώστε να μας βοηθήσει σε

κάποιο συγκεκριμένο έργο μας που απαιτεί την εξειδίκευσή του, καθορίζεται με ΚΥΑ (των Υπουργών Μεταφορών και Οικονομικών). Αυτές οι ρυθμιστικές προβλέψεις κάθε άλλο παρά διευκολύνουν το έργο μας (για να μη αναφερθώ στην Δημοσιοϋπαλληλική αντίληψη των Υπουργείων εξαιτίας της οποίας συνεχώς μειώνουν το πλαφόν των αμοιβών που μπορούμε να προσφέρουμε, με αποτέλεσμα να μην μπορούμε να προσελκύσουμε συνεργάτες με υψηλή επαγγελματική αξία και εμπειρία, γεγονός το οποίο φοβούμαι ότι θα επηρεάσει αρνητικά τις δυνατότητες και την λειτουργία μας, ως Ρυθμιστική Αρχή.)

Το αποθεματικό της ΕΕΤΤ διατίθεται σύμφωνα με τις προβλέψεις του νόμου. Τόσο η προηγούμενες όσο και η ισχύουσα νομοθετική ρύθμιση, περιλαμβάνουν την ίδια πρόβλεψη: ότι δηλαδή κάθε διετία το 80% του αποθεματικού που έχει συγκεντρωθεί στο ταμείο της ΕΕΤΤ αποδίδεται μέσω του Υπουργείου Οικονομικών στον κρατικό προϋπολογισμό, το δε υπόλοιπο δύναται να το χειριστεί το ΥΜΕ. Για μεν το πρώτο (δηλ. το 80%) η ΕΕΤΤ δεν μπορεί να κάνει κάτι, παρά να υπενθυμίσει την ρητή πρόβλεψη του νέου νόμου, ότι δηλαδή το ανωτέρω ποσοστό «διατίθεται πρωτίστως για την εξυπηρέτηση των σκοπών του (παρόντος) νόμου», άρα για τις ψηφιακές επικοινωνίες και τις υπηρεσίες της. Για το δεύτερο (το 20%) επίσης δεν μπορούμε να κάνουμε πολλά πράγματα. Το γεγονός όμως ότι το ΥΜΕ εκ της φύσεώς του είναι υπεύθυνο για τις Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες στην ψηφιακή εποχή και πολύ πιο κοντά (σε σχέση με το Οικονομικών) στις αρμοδιότητες της ΕΕΤΤ, αυτό που προσπαθούμε να κάνουμε με εισηγήσεις μας προς το ΥΜΕ είναι να προτείνουμε δράσεις που θα μπορούσε το Υπουργείο να αναπτύξει που θα ενίσχυαν την θέση που έχει η Χώρα μας στον χάρτη της ευρυζωνικής διείσδυσης, της χρήσης των νέων τεχνολογιών και του Διαδικτύου, και της γεφύρωσης του ψηφιακού χάσματος.

Μερικές από τις προτάσεις που ήδη κάναμε μπορούν να συνοψιστούν ως εξής:

- Σχολικό Ιντερνετ (ταχεία ευρυζωνική σύνδεση όλων των Δημοτικών, Γυμνασίων, και Λυκείων της χώρας με μόνιμες συνδέσεις τύπου ADSL)
- PC στα σχολεία
- PC σε παραμεθόριες περιοχές της χώρας και σε ΑΜΕΑ
- PC στους πρωτοετείς φοιτητές
- Ευρυζωνική σύνδεση στους υπαλλήλους του ΥΜΕ
- Ενίσχυση των ΟΤΑ για άμεση διευθέτηση των ζητημάτων που άπτονται των δικαιωμάτων διέλευσης για την διευκόλυνση της έγκαιρης εγκατάστασης των απαραίτητων νέων δικτυακών υποδομών.
- Ενημερωτική καμπάνια για την Ευρυζωνικότητα και τα οφέλη της
- Επιδότηση Δήμων και Κοινοτήτων για την ανάπτυξη περιεχομένου «τοπικού ενδιαφέροντος» (εξυπηρέτηση μέσω Ιντερνετ, , κλπ)
- Wi-Fi σε κάθε χωριό
- κλπ
- Τέλος, προτείνουμε η Πολιτεία να εμπιστευτεί την ΕΕΤΤ να χρησιμοποιεί ένα μέρος του αποθεματικού της για την χρηματοδότηση προγραμμάτων και δράσεων που θα βελτιώσουν τη διείσδυση του ευρυζωνικού Διαδικτύου και την ανάπτυξη των εφαρμογών του στην Ελλάδα.

4) ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

4.1) Ερώτηση:

- Αναφέρετε ότι υπάρχει δυσλειτουργία στο υφιστάμενο Νομικό πλαίσιο. Ποια πρόθεση έχει η ΕΕΤΤ για βελτίωση του νόμου;

Απάντηση:

Όπως προανέφερα, ναι, το υφιστάμενο νομικό πλαίσιο (και δεν αναφέρομαι στο μόνο στο νέο νόμο περί ηλεκτρονικών επικοινωνιών) είναι δυσλειτουργικό... Το ζητούμενο δεν είναι μόνο η επιλογή της κατάλληλης κάθε φορά ρύθμισης αλλά κυρίως η αποτελεσματικότητα της λειτουργίας της. Και αυτό μπορεί να επιτευχθεί με την πρόβλεψη ταχύτατων μηχανισμών επίλυσης διαφορών, αλλά και με την άμεση και έγκαιρη ανταπόκριση της δικαιοσύνης στην εξέταση των ζητημάτων που αναλαμβάνουν να χειριστούν τα δικαστήρια αναφορικά με την αγορά των ηλεκτρονικών επικοινωνιών. Διαφορετικά η οριστική επίλυση κρίσιμων ζητημάτων αναβάλλεται και παραπέμπονται τελικά στις καλένδες, οδηγώντας σε στρεβλώσεις της συγκεκριμένης αγοράς, αλλά και σε μείωση του δείκτη ασφάλειας δικαίου που είναι απαραίτητος για την ανάληψη επενδυτικών πρωτοβουλιών.

Η ΕΕΤΤ στο πλαίσιο της σύνταξης των απαιτούμενων κανονιστικών διατάξεων για τον ν.3431/06 έχει ως κατευθυντήρια γραμμή την απλοποίηση των υπαρχουσών διαδικασιών αδειοδότησης, την μείωση του χρόνου αδειοδοτήσεων δικτύων, αριθμών και ραδιοσυχνοτήτων, τον άμεσο, αποτελεσματικό και ευέλικτο τρόπο παρακολούθησης της λειτουργίας των κανονιστικών προβλέψεων (ειδικότερα των κανόνων του ανταγωνισμού), την παροχή κατευθυντήριων γραμμών για την εφαρμογή αυτών, συστάσεων και οδηγιών προς την αγορά και τους χρήστες, την αποφυγή αιφνιδιασμού των παραγόντων της αγοράς και των χρηστών. Παράλληλα αξιοποιώντας την πείρα της και την εμπλοκή της σε τρέχουσες διαδικασίες, διατυπώνει προτάσεις επιτάχυνσης και βελτίωσής τους (χαρακτηριστικά παραδείγματα είναι η παρέμβασή της για την ψηφιακή τηλεόραση και την Ανάλυση Αγοράς ευρυεκπομπής προς αδειοδότηση ραδιοηλεκτρονικών συχνοτήτων καθώς και η υπό διαμόρφωση προτάσεις της για την αδειοδότηση κεραιών).

Οι δυνατότητες της ΕΕΤΤ προς την κατεύθυνση βελτιωτικών παρεμβάσεων επί του κειμένου του ισχύοντος νόμου, περιορίζονται εκ των πραγμάτων στην διατύπωση αφενός μεν συγκεκριμένων σχολίων και παρατηρήσεων προς τα αρμόδια υπουργεία, και αφετέρου στην προσπάθεια άμβλυσης αυτών των δυσχερειών (όπου αυτό είναι δυνατό) μέσω της επεξεργασίας της δευτερογενούς νομοθεσίας.

5) Η ΕΕΤΤ: ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΙΑ, ΤΙ ΕΧΕΙ ΚΑΝΕΙ, ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

5.1 Ερώτηση:

- Πόσο ανεξάρτητη είναι η Αρχή σας τη στιγμή που ο διορισμός της Ολομέλειας άλλαξε και έγινε με πρόταση της Κυβέρνησης;

Απάντηση:

Ο διορισμός με πρόταση της Κυβέρνησης δεν πιστεύω ότι απαραίτητα αίρει την ανεξαρτησία της ΕΕΤΤ. Εάν ετίθετο τέτοιο θέμα, ο πρώτος που θα είχε αντιδράσει θα ήταν η Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Επίσης, προσωπικά, εάν δεν είχα τις απαραίτητες διαβεβαιώσεις ότι θα μπορέσω να ασκήσω το έργο μου ανεξάρτητα και ανεπηρέαστα, δεν θα αποδεχόμουν την θέση αυτή. Όπως ίσως γνωρίζετε, την θέση αυτή δεν την επεδίωξα, καθόσον ήμουν μόνιμος Τακτικός Καθηγητής σε μεγάλο Πανεπιστήμιο των ΗΠΑ, με πετυχημένη καριέρα, πολύ καλό μισθό και οικονομική ανεξαρτησία. Ο μόνος λόγος – και σ' αυτό θα σας παρακαλούσα να με πιστέψετε, γιατί δεν με γνωρίζετε ακόμα καθώς δεν υπήρξα ποτέ «παράγοντας του τόπου» – που δέχθηκα όταν μου έγινε η πρόταση να αναλάβω την προεδρία της ΕΕΤΤ, να εγκαταλείψω την θέση μου στις ΗΠΑ και να επιστρέψω στην Ελλάδα, ήταν διότι αντιμετώπισα την θέση αυτή ως μια εξαιρετική πρόκληση. Και αυτό διότι θεωρώ ότι είναι θέση από την οποία μπορεί κάποιος να συμβάλλει ουσιαστικά και με θετικό τρόπο βελτιώνοντας την κατάσταση που επικρατεί στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών, της πληροφορικής και του Ιντερνετ, τομείς των οποίων την ανάπτυξη τόσο μεγάλη ανάγκη έχει η χώρα μας. Επίσης δέχθηκα ως πρόκληση αυτή τη θέση και διότι πιστεύω ότι αν πετύχω και σ' αυτό μου το έργο θα έχω προσφέρει μια σημαντική και απαραίτητη υπηρεσία στο τόπο μας. Η ανεξαρτησία του Προέδρου της ΕΕΤΤ – πιστεύω – ότι εξαρτάται πρώτιστα από τον χαρακτήρα του ατόμου, την προσωπικότητα και το κύρος του, και δευτερευόντως από το κατά πόσο ενδεχομένως ο πρότερος βίος του και η όποια πολιτική ή κομματική του πορεία δημιουργούν «δεσμεύσεις» που πιθανόν να υποδηλούν περίπτωση έλλειψης ανεξαρτησίας. Θέλω να σας διαβεβαιώσω δε ότι μέχρι στιγμής δεν έχω δεχθεί ουδεμία παρέμβαση στο έργο μου, ούτε από την Κυβέρνηση, ούτε από κανένα άλλο πολιτικό κόμμα, ούτε από τον ΟΤΕ, ούτε και από κανέναν άλλο παίκτη της αγοράς – και γνωρίζετε βέβαια πόσο ευαίσθητη και σημαντική από οικονομικής άποψης είναι η αγορά των επικοινωνιών στην Ελλάδα. Πιστεύω – και αυτό συμβαδίζει με τα μηνύματα που δεχόμαστε από την αγορά – ότι μέχρι στιγμής έχουμε εργαστεί ανεξάρτητα με γνώμονα την ανάπτυξη του τόπου και την προστασία του καταναλωτή. Εν πάση περιπτώσει, η ανεξαρτησία της ΕΕΤΤ θα κριθεί στο τέλος από την όλη πορεία της και από το έργο της, και ήδη αρχίζει να δείχνει καλά σημάδια.

5.2) Ερώτηση:

- Γνωρίζετε αντίστοιχες Εθνικές Ρυθμιστικές Αρχές του εξωτερικού που οι διοικήσεις τους διορίζονται από τον Υπουργό;

Απάντηση:

Όπως με ενημέρωσε η Υπηρεσία, μετά από σχετική έρευνα, προκύπτει ότι ο διορισμός των διοικήσεων των αντίστοιχων ΕΡΑ στο εξωτερικό γίνεται σε πολλές περιπτώσεις με απόφαση του Υπουργού και σε άλλες με απόφαση της Κυβέρνησης μετά από εισήγηση του Υπουργού. Ενδεικτικά αναφέρονται:

- Ιρλανδία: Βάσει της 10^{ης} Έκθεσης (2004), ο διορισμός των επιτρόπων της ComReg γίνεται από τον Υπουργό, κατόπιν διαγωνισμού και επιλογή από την Civil Service and Local Appointments Commission. Ο διορισμός του Προέδρου γίνεται επίσης από τον Υπουργό. (Δεν μπορεί να αποκλειστεί το ενδεχόμενο αλλαγών έκτοτε.)
- Ισπανία: Βάσει της 8^{ης} Έκθεσης (2002), ο Πρόεδρος και ο Αντιπρόεδρος της CMT τοποθετούνται από την Κυβέρνηση μετά από ενημέρωση του Κοινοβουλίου. Τα μέλη τοποθετούνται από την Κυβέρνηση μετά από πρόταση του Υπουργού Οικονομικών και του Υπουργού Επιστήμης και Τεχνολογίας. Ο τηλεπικοινωνιακός νόμος στην Ισπανία άλλαξε το 2003 αλλά η διαδικασία αυτή δεν φαίνεται να έχει τροποποιηθεί.
- Ιταλία: Βάσει της 10^{ης} Έκθεσης (2004), ο Πρόεδρος της AGCOM τοποθετείται με Προεδρικό Διάταγμα του Προέδρου της Δημοκρατίας, βάσει εισήγησης του Προέδρου του Υπουργικού Συμβουλίου με τη σύμφωνη γνώμη του Υπουργού Επικοινωνιών και κατόπιν ακρόασης στην αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή. Δεν μπορεί να αποκλειστεί το ενδεχόμενο αλλαγών έκτοτε.
- Ολλανδία: Βάσει της 8^{ης} Έκθεσης (2002), ο Πρόεδρος και τα Μέλη της OPTA τοποθετούνται από τον Βασιλιά μετά από πρόταση του Υπουργού Μεταφορών. Δεν μπορεί να αποκλειστεί το ενδεχόμενο αλλαγών έκτοτε.
- Πορτογαλία: Η τοποθέτησή του Προέδρου και των μελών της ANACOM γίνεται από το Υπουργικό Συμβούλιο μετά από πρόταση του εποπτεύοντος Υπουργού.

Αντίστοιχες διαδικασίες ακολουθούνται και σε άλλα κράτη μέλη της Ε.Ε.

5.3) Ερώτηση:

- Ποιες είναι οι σχέσεις της ΕΕΤΤ με τον ΟΤΕ;

Απάντηση:

Για την ιστορία σημειώνεται ότι ο ΟΤΕ κατείχε σημαντική ισχύ σε μία σειρά επιμέρους αγορών, σύμφωνα με τον προηγούμενο τηλεπικοινωνιακό νόμο, γεγονός που οδήγησε την ΕΕΤΤ στην επιβολή των ενδεικνυόμενων ρυθμιστικών υποχρεώσεων. Οι υποχρεώσεις αυτές επανεξετάζονται στο πλαίσιο της «Ανάλυσης των Αγορών» σύμφωνα με το νέο νόμο 3431/06 περί Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο της Ε.Ε.

Δεν τίθεται ζήτημα ύπαρξης καλών ή όχι σχέσεων με παίκτες της αγοράς που εποπτεύει η ΕΕΤΤ. Η ΕΕΤΤ οφείλει να έχει τα «μάτια» και τα «αυτιά» της ανοιχτά προς όλους τους συντελεστές της αγοράς (πολιτεία, αγορά, καταναλωτές) και να βρίσκεται σε διαρκή διαβούλευση μαζί τους. Εκτός από υποχρέωσή μας, βάσει της κοινοτικής νομοθεσίας, αυτό το χαρακτηριστικό αποτελεί βασικό εργαλείο αποτελεσματικής λειτουργίας και παρέμβασης για τις σύγχρονες και ανεξάρτητες Ρυθμιστικές Αρχές. . Επιπλέον να σας επισημάνω ότι ο ρόλος της ΕΕΤΤ είναι να υπηρετήσει το καλώς νοούμενο συμφέρον του πολίτη και να ενδυναμώσει τον υγιή ανταγωνισμό ο οποίος θα επιτρέψει τη «μεγέθυνση της πίτας» παρά την ανακατανομή της υπάρχουσας -- και πενιχρής

σε πολλούς τομείς -- πίτας. Πιστεύω ότι οι ανωτέρω στόχοι μπορούν να επιτευχθούν περισσότερο με συνεννόηση παρά με μικρόνη αντιπαλότητα. Τέλος θα ήθελα να επισημάνω ότι η ΕΕΤΤ διαθέτει ένα πραγματικό «οπλοστάσιο» διοικητικών μέτρων και ποινών, και μάλιστα κάποιες φορές, αυστηρότατων, αλλά η χρήση του τηρεί τα μέτρα που επιβάλλουν οι αρχές της δίκαιης και χρηστής διοίκησης. Με δυο λόγια η ΕΕΤΤ δεν συμβιβάζεται, αλλά και δεν είναι αντίπαλος κανενός.

5.4) Ερώτηση:

- Γιατί υπήρξε καθυστέρηση στην προετοιμασία για ρύθμιση τόσο καιρό;

Απάντηση:

Η ΕΕΤΤ όποτε της ζητήθηκε παρείχε έγκαιρα και χωρίς καμία χρονοτριβή τις παρατηρήσεις και προτάσεις της, αλλά δεν είχε, ως είναι αυτονόητο, τον χρονικό έλεγχο της διαδικασίας προετοιμασίας και ψήφισής του.

5.5) Ερώτηση:

- Ποιο είναι το επιχειρησιακό σχέδιο της ΕΕΤΤ και ποιοι οι συγκεκριμένοι στόχοι της;

Απάντηση:

Στην παρούσα περίοδο οι στόχοι της ΕΕΤΤ όσον αφορά την αγορά Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών μπορούν να συνοψισθούν ως εξής:

- Με την ψήφιση του νέου τηλεπικοινωνιακού νόμου πρώτη προτεραιότητα της αποτελεί
 - ο η έκδοση όλων των απαιτούμενων κανονισμών και η προετοιμασία των σχετικών εισηγήσεων προς τα αρμόδια υπουργεία
 - ο η ολοκλήρωση της ανάλυσης των 17 επιμέρους αγορών. Βασική προτεραιότητα έχει η ανάλυση των αγορών που σχετίζονται με τις ευρυζωνικές υπηρεσίες (πράγμα που έχει ήδη ολοκληρωθεί)
 - ο Αυτοί είναι και οι κεντρικοί στόχοι της ΕΕΤΤ σε ρυθμιστικό επίπεδο.
- Πέραν αυτών, υψηλή προτεραιότητα έχει δοθεί στην εκχώρηση άδειας για σταθερή ασύρματη πρόσβαση (ΣΑΠ 3,5GHz) για τεχνολογίες τύπου WIMAX, η οποία κρίνεται ότι θα προσφέρει ένα ακόμα εργαλείο στην αγορά για την ανάπτυξη της ευρυζωνικότητας, και την ανάπτυξη του ανταγωνισμού με επενδύσεις σε υποδομές και υπηρεσίες.
- Σε εποπτικό και ελεγκτικό επίπεδο συνεχίζονται οι παρεμβάσεις της ΕΕΤΤ με σκοπό τη διασφάλιση συνθηκών υγιούς ανταγωνισμού και την αντιμετώπιση οποιωνδήποτε μη αποδεκτών πρακτικών. Στο πλαίσιο αυτό εμπíπτουν:
 - ο η αντιμετώπιση θεμάτων που αφορούν τη συνεγκατάσταση και την Αδεσμοποίηση Πρόσβαση στον Τοπικό Βρόχο,
 - ο ο ετήσιος κοστολογικός έλεγχος του ΟΤΕ
 - ο η εξέταση ζητημάτων και καταγγελιών καταναλωτών, όπως για παράδειγμα, θεμάτων και καταγγελιών που αφορούν την προεπιλογή φορέα, όπου η ΕΕΤΤ εξέδωσε πρόσφατα νέο κανονισμό και
 - ο τα πρόστιμα των 3 εκ ευρώ που επέβαλε πρόσφατα η ΕΕΤΤ στις τρεις μεγαλύτερες εταιρίες κινητής τηλεφωνίας για συντονισμένη πρακτική

καθώς και οι πιέσεις που συνεχώς ασκεί για την μείωση των τελών τερματισμού προς τα δίκτυά τους, προς όφελος του καταναλωτή και της αγοράς.

- Κεντρικό στόχο για την ΕΕΤΤ αποτελεί η προστασία των καταναλωτών. Στο πλαίσιο αυτό συνεχίζεται ο έλεγχος συμβάσεων από το νομικό τμήμα της ΕΕΤΤ, εξετάζεται η πορεία της φορητότητας, προχωρούν οι εργασίες σχετικά με την καθολική υπηρεσία και τον καθολικό τηλεφωνικό κατάλογο, και βρίσκεται στο στάδιο ολοκλήρωσης η εισήγηση προς το ΥΜΕ σχετικά με το περιεχόμενο και την χρηματοδότηση της Καθολικής Υπηρεσίας. Όλα τα ανωτέρω συντείνουν στη βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων προς τους καταναλωτές υπηρεσιών.
- Τέλος, στα σχέδιά μας είναι επίσης σε συνεχείς παρεμβάσεις μας σε διάφορες σχετικές δραστηριότητες και συμμετοχή μας σε αντίστοιχες επιτροπές (π.χ., για τη χρηματοδότηση επιχειρήσεων για την ανάπτυξη της ευρυζωνικής πρόσβασης στις περιφέρειες της Ελλάδας, στην ανάλυση της αγοράς broadcasting, κλπ), παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών στην Πολιτεία, διενέργεια μελετών και προγραμμάτων και εκτέλεση ενημερωτικών δραστηριοτήτων για την ταχύτερη και αποτελεσματικότερη διάδοση της ευρυζωνικότητας και του Ιντερνετ, κλπ.

5.6) Ερώτηση:

- Υπάρχουν προτάσεις σας για το 4^ο ΚΠΣ και ποιες είναι αυτές; Είναι συγκεκριμένες από την ΕΕΤΤ;

Απάντηση:

Μερικά απ' τα υπάρχοντα προγράμματα ανάπτυξης ευρυζωνικών υποδομών (4.2, 4.3) μόλις τώρα μπαίνουν στην φάση υλοποίησης. Τα οφέλη των οποίων θα είμαστε σε θέση να τα δούμε σε διάστημα 1-2 ετών. Το 4^ο ΚΠΣ, απ' ότι γνωρίζω, δεν μπορεί να χρηματοδοτήσει υποδομές, καθώς αυτές χρηματοδοτήθηκαν στα προηγούμενα ΚΠΣ. Το 4^ο ΚΠΣ στοχεύει περισσότερο στην ανάπτυξη υπηρεσιών. Η ΕΕΤΤ παρέχει την γνώμη της στην νεοσυσταθείσα Ομάδα παραλαβής του Σχεδίου Προγράμματος Επικοινωνιών που ανέθεσε το ΥΜΕ σε Σύμβουλο.

Θα μου επιτρέψετε να μην είμαι εγώ που θα ορίσω αν τα απαιτούμενα κονδύλια πρέπει να προέρχονται απ' τον ελληνικό κράτος ή απ' την κοινότητα. Αυτό που μπορώ να πω είναι ότι απαιτούνται σημαντικές επενδύσεις τόσο στις υποδομές όσο και στις εφαρμογές των ψηφιακών επικοινωνιών και της πληροφορικής, επενδύσεις που να είστε σίγουροι ότι θα αποδώσουν τόσο στην οικονομία όσο και στο βιοτικό επίπεδο του Έλληνα. Μάλιστα σε πρόσφατή μου ομιλία σε ημερίδα του ΕΜΠ (στην οποία περεβρέθει και ο Υπουργός ΥΜΕ) εισηγήθηκα το μεγαλύτερο μέρος του 4^{ου} ΚΠΣ να διοχετεύετο σε έργα που έχουν να κάνουν με την υψηλή τεχνολογία.

6) ΕΥΡΥΖΩΝΙΚΟΤΗΤΑ- ΙΝΤΕΡΝΕΤ

6.1) Ερώτηση:

- Τι έχει αλλάξει στρατηγικά όσον αφορά στην ευρυζωνικότητα και το Ιντερνετ?

Απάντηση:

Ειδικά για τα θέματα ευρυζωνικότητας η πολυετής καθυστέρηση υιοθέτησης των κοινοτικών οδηγιών στην Ελληνική νομοθεσία, που έγινε εντέλει με τον Ν.3431/06, εμπόδισε την ΕΕΤΤ να προχωρήσει στην ανάλυση αγορών και στην υιοθέτηση των αντίστοιχων ρυθμίσεων, όπου κρινόταν αναγκαίο. Η ανάλυση αυτή λαμβάνει χώρα τώρα και αποτελεί 1^η προτεραιότητα για την ΕΕΤΤ. Θα πρέπει εδώ να τονίσω ότι η ευρυζωνικότητα δεν είναι μόνον γρήγορη σύνδεση. Είναι κάτι πολύ πιο μεγάλο και σπουδαίο που περιλαμβάνει επίσης νέες Διαδικτυακές εφαρμογές και πλούσιο, χρήσιμο και ελκυστικό περιεχόμενο σε καθεστώς “always on”.

Παρόλες τις δυσκολίες όμως, πρέπει να δεχθούμε ότι η αγορά των ηλεκτρονικών επικοινωνιών, με την συμβολή και της ΕΕΤΤ, προσέφερε στον Έλληνα καταναλωτή αρκετά, πλεονεκτήματα. Σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΣΥΕ, ενώ από το τέλος του 1999 ο γενικός Δείκτης Τιμών Καταναλωτών έχει αυξηθεί κατά πάνω από 25%, ο υποδείκτης επικοινωνιών έχει μειωθεί κατά 25%.

6.2) Ερωτήσεις:

- Η Έλλειψη ανάπτυξης της ευρυζωνικότητας είναι ευθύνη της Κυβέρνησης;
- Τι έγινε αυτά τα 2 χρόνια;
- Αν υπήρχε πολιτική από την Κυβέρνηση και αν αυτό έφτασε σε μας.

Απάντηση:

Η ΕΕΤΤ δεν μπορεί να απαντήσει για την Κυβερνητική πολιτική.

Υπάρχουν πάντως πρωτοβουλίες (όπως π.χ. το πρόγραμμα Δίοδος για την ευρυζωνική σύνδεση των φοιτητών με το Ιντερνετ) τα αποτελέσματα των οποίων θα φανούν στο προσεχές μέλλον.

Όσον αφορά το δεύτερο ερώτημα, θα πρέπει να τονιστεί ότι η ΕΕΤΤ είναι ανεξάρτητη αρχή. Κατά συνέπεια δεν τίθεται θέμα εξάρτησης των παρεμβάσεων της από την εκάστοτε Κυβερνητική πολιτική.

6.3) Ερώτηση:

- Αναφερθήκατε στο Δίοδος σαν πετυχημένο μοντέλο. Μπορείτε να το εξηγήσετε τη στιγμή που διάφοροι εναλλακτικοί πάροχοι το θεωρούν μη πετυχημένο;

Απάντηση:

Η αναφορά μου στο Δίοδος ήταν ως μια επιτυχής δράση τόνωσης της ζήτησης. Δράσεις όπως το Δίοδος έρχονται να συνεισφέρουν θετικά στον τομέα αυτό. Από ό,τι γνωρίζω, με το πρόγραμμα Δίοδος μπορεί ένας φοιτητής να συνδέεται με το Ιντερνετ με κόστος πολύ χαμηλότερο από αυτό που ισχύει στην υπόλοιπη αγορά (η ΗΟΛ από τις πρώτες μέρες είχε ρίξει τις τιμές για το φοιτητικό

ADSL κάτω από τα 10 ευρώ). Γνωρίζω επίσης ότι αυτή τη στιγμή συμμετέχουν στο Δίοδος πέντε ή έξι από τους σημαντικότερους εναλλακτικούς παρόχους υπηρεσιών Ιντερνετ της ελληνικής αγοράς. Δεν γνωρίζω πως είναι δυνατόν να θεωρείται «μη πετυχημένο» ένα πρόγραμμα με τα ως άνω χαρακτηριστικά, που ξεκίνησε να λειτουργεί πριν από λίγες μόλις εβδομάδες και καλύπτει τους φοιτητές όλων των ΑΕΙ/ΤΕΙ της χώρας. Πιστεύω ότι το άνοιγμα του Δίοδος ήταν και η αφορμή που προκάλεσε την ταχύτατη προσαρμογή της αγοράς η οποία προσέφερε νέα Διαδικτυακά πακέτα και νέες προσφορές σε ακόμα πιο ανταγωνιστικές τιμές.

Είναι βέβαια σαφές ότι πέρα απ' το κομμάτι των υποδομών θα πρέπει να μας απασχολεί και η τεχνοφοβία και η χαμηλή αναγνωρισιμότητα του οφέλους των νέων υπηρεσιών που διακρίνεται σε όλες τις έρευνες, ακόμη και ανάμεσα στους νέους φοιτητές.

6.4) Ερωτήσεις:

- Μήπως τα προγράμματα για τη ευρυζωνικότητα έχουν υψηλό κόστος;
- Πώς θα καλυφθούν οι απομακρυσμένες περιοχές και τα νησιά;

Απάντηση:

Οι απομακρυσμένες περιοχές οι οποίες σήμερα δεν καλύπτονται από τα δίκτυα πρόσβασης ADSL σχεδιάζεται να καλυφθούν με τη βοήθεια των προγραμμάτων του άξονα 4.2 του ΕΠ ΚτΠ. Οι ανάδοχοι θα επιλεγούν μετά από δημόσιους διαγωνισμούς. Συνεπώς το κόστος της επιδότησης είναι αποτέλεσμα διαγωνιστικής διαδικασίας, ανάλογα με τις ιδιαιτερότητες κάθε επιμέρους γεωγραφικής περιοχής. Στις επιδοτούμενες περιοχές συμπεριλαμβάνονται και δυσπρόσιτες περιοχές και όλα τα νησιά.

Επίσης πιστεύουμε ότι η απελευθέρωση από την ΕΕΤΤ των συχνοτήτων στα 2.4 και 5.4 GHz (μπάντες που τώρα γίνονται πλέον “license –free”) επιτρέπει την εύκολη ανάπτυξη δικτύων WiFi των οποίων το χαμηλό κόστος και η εύκολη εγκατάσταση τους παρέχει ελπιδοφόρα λύση για ευρυζωνική κάλυψη των απομακρυσμένων και ακριτικών περιοχών.

Τέλος, η ΕΕΤΤ έχει πλέον αρχίσει τη διαδικασία εκπλειστηριασμού της τέταρτης άδειας που διέθετε για ασύρματα δίκτυα τύπου WIMAX τα οποία επίσης αποτελούν κατάλληλη λύση για να φτάσει η ευρυζωνικότητα στο σπίτι του απομακρυσμένου Έλληνα πολίτη. Γίνεται δε εκ μέρους της ΕΕΤΤ προσπάθεια ώστε οι roll-out υποχρεώσεις της άδειας WIMAX να καλύπτουν τις ίδιες γεωγραφικές περιοχές που θα επιδοτήσει και το πρόγραμμα 4.2 κατά συμπληρωματικό τρόπο ώστε να αυξήσει τις πιθανότητες επιτυχίας του προγράμματος 4.2.

Το WiFi μπορεί να δώσει το “last mile” για τους τελικούς χρήστες. Το WIMAX μπορεί να δώσει «υπηρεσία WiFi» σε ευρύτερη γεωγραφική κάλυψη (δηλαδή Backhaul με last mile WiFi ή DSL), να δώσει last mile είτε ανταγωνιστικά με το DSL είτε σε απομακρυσμένες περιοχές που δεν υπάρχει DSL, και τέλος να δώσει mobility (ανταγωνιστικά του 3G).

6.5) Ερώτηση:

- Το Ίντερνετ είναι πολύ ακριβό και όχι διαδεδομένο

Απάντηση:

Έχετε δίκιο, ότι παρόλο που η πρόσβαση dial-up στο Ίντερνετ είναι από τις φτηνότερες στην Ευρώπη, αυτό που εξακολουθεί να είναι ιδιαίτερα ακριβό σε σχέση με τα λοιπά κράτη μέλη της Ε.Ε. είναι το ευρυζωνικό Ίντερνετ, που είναι και το ζητούμενο. Ο Έλληνας πολίτης, παρά τη σημαντική πρόοδο που σημειώθηκε τους τελευταίους 12 μήνες, πληρώνει ακριβότερα και απολαμβάνει ταχύτητες/υπηρεσίες χαμηλότερου επιπέδου απ' ό,τι ο μέσος Ευρωπαίος πολίτης. (Πάντως ο πρόσφατος «πόλεμος» τιμών και προσφορών είναι πολύ ενθαρρυντικός).

Ο αποτελεσματικότερος δρόμος προς τη μείωση των τιμών περνάει μέσα από την ανάπτυξη του υγιούς ανταγωνισμού, όπως δείχνει και η μέχρι σήμερα εμπειρία (αναφέρομαι στην πορεία του Δείκτη Τιμών Καταναλωτή, σχετική μνεία έχει γίνει παραπάνω). Είμαστε στην τελευταία θέση. 73% των Ελλήνων δε έχει χρησιμοποιήσει Ίντερνετ. Υπάρχει έλλειψη ψηφιακής κουλτούρας των Ελλήνων. Έχουμε σπαταλήσει δισεκατομμύρια ευρώ για εξοπλισμούς που υπολειπώθηκαν και τελικά απαξιώθηκαν. Τι πρέπει να γίνει; Ποια η ικανότητα/ετοιμότητα να δεχθεί η Χώρα νέες τεχνολογίες; Τι θα κάνουμε με την τεchnοφοβία που υπάρχει;

Υπάρχουν τρία θέματα εδώ:

- Δεν υπάρχει τρόπος για ταχεία αντιμετώπιση του ψηφιακού αναλφαριθμισμού και της τεchnοφοβίας. Οι μεγαλύτερες ηλικίες που έχουν τη μεγαλύτερη τεchnοφοβία και τη μικρότερη εξοικείωση με τις νέες τεχνολογίες δεν είναι πολύ επιδεκτικές στην εκμάθηση νέων τεχνολογιών. Πρέπει ίσως να εστιασθούμε κυρίως στις νεότερες γενιές και να επενδύσουμε στην εκπαίδευση των επόμενων γενιών.
- Ενδεχομένως να υπάρχει ένα σοβαρό πρόβλημα με αναξιοποίητη υποδομή πληροφορικής. Θεσμικά η ΕΕΤΤ δεν μπορεί να εκφράσει άποψη επί του θέματος. Εάν θέλετε όμως την άποψή μας μπορούμε να πούμε τα εξής: Η αγορά εξοπλισμού από μόνη της δεν προσφέρει σχεδόν τίποτε. Το ζητούμενο είναι η ανάπτυξη και παροχή υπηρεσιών που να στηρίζονται σε νέες τεχνολογίες. Για να επιτευχθεί αυτό χρειάζονται μία σειρά από καλά συντονισμένα βήματα που σε γενικές γραμμές περιλαμβάνουν (α) τον καθορισμό και την υλοποίηση των υπηρεσιών (β) την προμήθεια και ανάπτυξη όλου του αναγκαίου εξοπλισμού (υλικό, λογισμικό, εφαρμογές κλπ) (γ) την οργάνωση της υποδομής, εφόσον απαιτείται (π.χ. κτίρια, τηλεπικοινωνιακή υποδομή κλπ) και (δ) τη δημιουργία των οργανωτικών δομών για την παροχή των υπηρεσιών. Πιστεύω ότι σε πολλές περιπτώσεις στο παρελθόν υπήρχαν αποσπασματικά βήματα με αποτέλεσμα π.χ. την αγορά εξοπλισμού που έμεινε κλεισμένος σε κάποια αποθήκη γιατί δεν υπήρχε χώρος εγκατάστασης.
- Η ετοιμότητα της χώρας να δεχθεί νέες τεχνολογίες είναι χαμηλή, όπως δείχνουν και οι σχετικοί δείκτες. Σε μεγάλο βαθμό αυτό σχετίζεται με τη χαμηλή ετοιμότητα του Δημοσίου Τομέα. Η εμπειρία δείχνει ότι όσες φορές επιχειρήθηκαν τομές, όπως η υποβολή φορολογικών δηλώσεων μέσω του Ίντερνετ ή τα ΚΕΠ τα αποτελέσματα ήταν εντυπωσιακά. Ανέφερα το παράδειγμα των ΚΕΠ, γιατί η ικανότητα να αξιοποιήσουμε αποτελεσματικά

νέες τεχνολογίες εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό και από την ικανότητα να αντιληφθούμε την έννοια της εξυπηρέτησης και να εισάγουμε νέες, βελτιωμένες και καινοτόμους υπηρεσίες, ακόμη και αν αυτές δεν στηρίζονται άμεσα σε νέες τεχνολογίες.

6.6) Ερωτήσεις:

- Πού οφείλεται η καμπύλη που χαρακτηρίζει την ευρυζωνικότητα;
- Είμαστε ουραγός σε απόλυτα μεγέθη. Πού οφείλεται αυτό;
- Τι παρεμβάσεις έχει η ΕΕΤΤ κάνει για να έχουμε αυτήν την ανάπτυξη; Τι πρωτοβουλίες έχει πάρει η ΕΕΤΤ;

Απάντηση:

Η καμπύλη της ευρυζωνικότητας δείχνει μία αγορά εν τω γενάσθαι. Το πρόβλημα έγκειται στην πολύ αργή εξέλιξη της, με αποτέλεσμα να είμαστε τελευταίοι σε διείσδυση μεταξύ των κρατών μελών της Ε.Ε.

Αυτό οφείλεται σε μία σειρά από παράγοντες που αναλύθηκαν στις παρουσιάσεις πού σας είχαν γίνει στην αίθουσα αυτή την προηγούμενη φορά και που σχετίζονται με την απουσία εναλλακτικών δικτύων, την έλλειψη επιχειρηματικών πρωτοβουλιών, το νομικό πλαίσιο (π.χ. δικαιώματα διέλευσης, καθυστέρηση στην ψήφιση του νέου τηλεπικοινωνιακού νόμου κλπ), τον ψηφιακό αναλφαβητισμό και την τεχνοφοβία κλπ.

Πολλοί έγκριτοι επιστήμονες και επιχειρηματίες έχουν κατά καιρούς επισημάνει τους διάφορους λόγους και τις αιτίες της καθυστέρησης. Εγώ δεν θέλω να είμαι ο $n+1$ που λέει τα ίδια περίπου πράγματα. Η θέση μου είναι να κοιτάξουμε απ' εδώ και μπρος τι πρέπει να γίνει. Και η θέση μου είναι ότι η κατάσταση είναι τόσο δραματική πλέον που απαιτούνται ρηξικέλευθες και καινοτόμες λύσεις πού όχι μόνον να μας επιτρέψουν να τρέξουμε πιο γρήγορα (γιατί πάλι δεν θα προλάβουμε κανέναν) αλλά να απογειωθούμε!

Η νέα ΕΕΤΤ έχει κάνει μέχρι στιγμής σημαντικές παρεμβάσεις τόσο σε ρυθμιστικό όσο και σε εποπτικό επίπεδο, οι οποίες έχουν συμβάλει καθοριστικά στο ότι σήμερα υπάρχουν περί τις 260.000 ενεργές ευρυζωνικές γραμμές, με ρυθμό εγκατάστασης περίπου 50.000 νέες πόρτες του ΟΤΕ κάθε μήνα
Θα κάνω μόνο τρεις αναφορές:

- Σήμερα υπάρχουν αρκετοί πάροχοι που δραστηριοποιούνται στην ευρυζωνική αγορά, προωθώντας ευρυζωνικές υπηρεσίες και προβάλλοντας τα προϊόντα τους στο καταναλωτικό κοινό. Συμβάλλουν έτσι σημαντικά στην εξοικείωση του καταναλωτή με την ευρυζωνικότητα. Δεν είναι τυχαίο το ότι ο διπλασιασμός των ευρυζωνικών γραμμών το τελευταίο εξάμηνο συμπίπτει με μία επιθετική διαφημιστική εκστρατεία εκ μέρους αρκετών από τους παρόχους. Το γεγονός ότι υπάρχουν εναλλακτικοί πάροχοι που δραστηριοποιούνται στην ευρυζωνική αγορά και δημιουργούν την κινητικότητα αυτή είναι αποτέλεσμα και των παρεμβάσεων της ΕΕΤΤ και των προσδοκιών που έχουν δημιουργηθεί για την απελευθέρωση της αγοράς και για την ουσιαστική λειτουργία του ανταγωνισμού με βάση τις υποδομές.
- Δυστυχώς δεν βλέπουμε την προσδοκώμενη μαζικότερη επένδυση στην ευρυζωνική αγορά από εγχώριους αλλά και από ξένους παρόχους που

ενδεχομένως ενδιαφέρονται να δραστηριοποιηθούν στην Ελλάδα, συμπεριλαμβανομένων των Εταιρειών Κινητής Τηλεφωνίας. Ελπίζουμε σύντομα να μπορέσουμε να το βελτιώσουμε αυτό.

- Η έστω μικρή ανάπτυξη που βλέπουμε σήμερα στην Αδεσμοποίητη Πρόσβαση στον Τοπικό Βρόχο είναι επίσης αποτέλεσμα των ρυθμιστικών και εποπτικών παρεμβάσεων της ΕΕΤΤ. Οι Κανονισμοί για τη συνεγκατάσταση και την Αδεσμοποίητη Πρόσβαση στον Τοπικό Βρόχο έχουν δημοσιευθεί από τις αρχές του 2002, ενώ τα τελευταία χρόνια έχουν γίνει επανειλημμένες ακροάσεις και έχουν επιβληθεί αυστηρές κυρώσεις στον ΟΤΕ για μη τήρηση της τηλεπικοινωνιακής νομοθεσίας όσον αφορά τα ανωτέρω θέματα.

Ηδη η ΕΕΤΤ καταβάλλει σήμερα σημαντικές προσπάθειες για την ανάπτυξη του ανταγωνισμού στην αγορά ευρυζωνικής πρόσβασης (ορισμένες από τις οποίες σας ανέφερα κατά την προηγούμενη παρουσίαση μου προς την Επιτροπή σας):

- Με την επιτάχυνση της ανάλυσης των αγορών για την Αδεσμοποίητη Πρόσβαση στον Τοπικό Βρόχο και της Χονδρικής Ευρυζωνικής Πρόσβασης
- Με την διερεύνηση τρόπων που θα καταστήσουν ευκολότερες και ταχύτερες τις εργασίες διαμόρφωσης χώρων φυσικής συνεγκατάστασης στα αστικά κέντρα του ΟΤΕ απο ενδιαφερόμενους εναλλακτικούς παρόχους.
- Με την εκχώρηση πειραματικών αδειών για σταθερή ασύρματη πρόσβαση με χρήση τεχνολογιών WIMAX και με την απελευθέρωση των ζωνών φάσματος στα 2.4 και 5.4 GHz για Wi-Fi και την κατάθεση νέων προτάσεων προς το ΥΜΕ για την απελευθέρωση και άλλων ζωνών φάσματος.
- Με δραστηριότητες που ευαισθητοποιούν όλους τους ενδιαφερόμενους φορείς, όπως π.χ. η ανάπτυξη εποικοδομητικού διαλόγου που επετεύχθη με το πρόσφατο τριήμερο διεθνές συνέδριο που διοργάνωσε -- με καθομολογούμενη μεγάλη επιτυχία -- μεταξύ των Ρυθμιστικών Αρχών των χωρών της Μεσογείου, εκπροσώπων της Πολιτείας, των κομμάτων, του Επιχειρηματικού κλάδου, των εκπαιδευτικών, της Κοινωνίας του Πολίτη, Μη Κερδοσκοπικών Οργανώσεων, και εραστών και ερασιτεχνών του ευρυζωνικού Ιντερνετ.
- Με επιμορφωτικά σεμινάρια που θα αρχίσει σύντομα η ΕΕΤΤ προς τους εκπροσώπους του Κοινοβουλίου και των Δικαστικών Αρχών της χώρας.
- Με την προγραμματιζόμενη διεξαγωγή μιας Πανελλαδικής καμπάνιας που θα αυξήσει τη συνολική ενημέρωση-ετοιμότητα (awareness) του κοινού για το Ιντερνετ και την ευρυζωνικότητα και που πιστεύουμε ότι θα επιταχύνει την διείσδυση του Ιντερνετ και θα ενισχύσει το κύρος του Διαδικτύου στην ελληνική κοινωνία. Με τους συνεργάτες μου στην ΕΕΤΤ εργαζόμαστε προς την κατεύθυνση της ανάπτυξης πρωτοβουλιών που θα αντιμετωπίζουν αποτελεσματικότερα την υστέρηση για ψηφιακή ετοιμότητα και την Διαδικτυακή παθητικότητα της χώρας μας.

7) ΤΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΓΙΝΕΙ

Και τώρα η επίμαχη ερώτηση για το τι πρέπει να γίνει. Η γενική μου παρατήρηση όχι μόνο για την Κυβέρνηση αλλά γενικά για τον πολιτικό κόσμο, είναι ότι οι τεχνολογικές εξελίξεις και ο ανταγωνισμός κινούνται με ταχύτητες πολύ μεγαλύτερες από αυτές που είχαμε συνηθίσει. Είναι τόσο γρήγορες και σημαντικές οι εξελίξεις, που απαιτούν μεγαλύτερη τόλμη και ταχύτερες αντιδράσεις. Το μόνο σταθερό στον σύγχρονο κόσμο είναι η τεχνολογική αλλαγή. Η καθυστέρηση στην λήψη οποιασδήποτε δράσης κινδυνεύει να την καταστήσει ανούσια/ανώφελη ακόμα και ζημιογόνο, αν το διάστημα υλοποίησης αποδειχθεί μακρύ. Πρέπει να δράσουμε άμεσα, ακόμα και αν διατρέχουμε τον κίνδυνο να γίνουν κάποια λάθη. Η αδράνεια είναι η καταστροφικότερη επιλογή.

7.1) Πρόταση ΣΟΣΣ: Συναίνεση, Όραμα, Συντονισμός, Στρατηγική

Θα' θελα εδώ να καταθέσω δυο σημεία του προβληματισμού μου: (α) Πρώτο σημείο είναι, πιστεύω, ότι υπάρχει ανάγκη ενός κεντρικού συντονισμού για μια στρατηγική ανάπτυξης γενικότερα του Διαδικτύου και των νέων εφαρμογών του στη χώρα μας. Διότι από μόνη της η ευρυζωνικότητα δεν θα σημαίνει τίποτε αν δεν προβλέψουμε πώς θα την αξιοποιήσουμε στο μέγιστο. Διότι έστω ότι καταφέρνουμε να κατασκευάσουμε αυτή την υποδομή των ταχέων λεωφορειοδρόμων πληροφορίας. Τι είδους διαρκείς επενδύσεις προσβλέπουμε ότι αυτή θα μας φέρνει στη συνέχεια από το εξωτερικό; Μήπως θα είναι πιο σωστό να στοχεύσουμε πιο πέρα από την ευρυζωνικότητα; (β) Το δεύτερο σημείο προβληματισμού μου είναι η απουσία ενός μεγάλου οράματος που θα συναρπάσει τον λαό, το Κράτος και την επιχειρηματική κοινότητα, και που θα το πιστέψουμε όλοι και θα συστρατευθούμε για να το πετύχουμε.

Έχω κατά καιρούς προτείνει και αρμοδίως (τόσο ο Πρωθυπουργός όσο και ο Αρχηγός της Αξιωματικής αντιπολίτευσης θα πρέπει να είναι ενήμεροι των προτάσεων που έχω κάνει) το όραμά μας, τη στρατηγική μας, και διάφορες καινοτόμες, τολμηρές και δραστικές ενέργειες που απαιτούνται. Θα τις επαναλάβω εδώ ώστε και εσείς να τις έχετε υπόψη σας.

Αν θέλετε, τα αρχικά των προτάσεων αυτών σχηματίζουν την λέξη **ΣΟΣΣ: Συναίνεση, Όραμα, Συντονισμός, Στρατηγική** (Συστράτευση- Ενημέρωση).

A) Συναίνεση:

Για να φτάσουμε στο επιθυμητό αποτέλεσμα και την πραγματοποίηση του οράματος που αναφέρω πιο κάτω, και επειδή το πρόβλημα είναι πολυσύνθετο, απαιτούνται κινήσεις και αποφάσεις στο υψηλότερο πολιτικό επίπεδο. Θα πρέπει δηλαδή ο Πρωθυπουργός, ο αρχηγός της αξιωματικής αντιπολίτευσης και οι αρχηγοί των λοιπων κομμάτων να αντιληφθούν το κατεπείγον του θέματος και να συμφωνήσουν κατ' αρχήν στο όραμα, και στο ότι οι Υπηρεσίες Διαδικτύου και Πληροφορικής (ΥΔΠ) αποτελούν κλάδο που έχει προοπτική μεγάλης ελληνικής επιτυχίας στις αγορές του εξωτερικού. Να στηρίξουν την κοινή εθνική στρατηγική, και να συμφωνήσουν ότι το μεγαλύτερο μέρος του 4ου ΚΠΣ θα επενδυθεί προς επίτευξη αυτού του οράματος.

Γενικά υπάρχει η ανάγκη διατύπωσης τέτοιου είδους μακροπρόθεσμης και συναινετικής πολιτικής στην οποία θα πρέπει να συμφωνήσουν Κυβέρνηση και Αντιπολίτευση καθώς και το σύνολο των φορέων της αγοράς.

B) Όραμα: Μέχρι το 2020 η Ελλάδα Χώρα Υπηρεσιών Hi-Tech

Λαμβάνοντας λοιπόν υπόψη αυτά τα δυο σημεία προβληματισμού μου, θα τολμήσω να προτείνω το εξής όραμα: μέχρι το 2020 η Ελλάδα να γίνει μια Διαδικτυακή δύναμη στην Ευρώπη, κυρίως σε ότι αφορά τις υπηρεσίες και τις εφαρμογές επάνω στο Ιντερνετ, πρώτον γιατί αυτές δεν απαιτούν πολύ μεγάλα επενδυτικά κεφάλαια και υλικές υποδομές (αυτό που κυρίως απαιτείται είναι οι «υποδομές σε γνώση» - intellectual infrastructure), δεύτερον διότι μπορούν να αποτελέσουν κίνητρο για συνεχή εισροή ξένου συναλλάγματος και επενδύσεων στη χώρα μας, και τελικά διότι πιστεύω ότι ταιριάζουν περισσότερο στο χαρακτήρα και τις ικανότητες του λαού μας. Δηλαδή, θα πρέπει η Ελλάδα να μεταλλαχθεί σε Χώρα Υπηρεσιών Υψηλής Τεχνολογίας.

Πώς θα φτάσουμε εκεί:

Πρώτον, αν όλοι μας πιστέψουμε στην αναγκαιότητα του οράματος, τότε θα πρέπει να καταλάβουμε ότι αυτό δεν θα το πετύχουμε ποτέ αν συνεχίσουμε να ακολουθούμε την πεπατημένη. Θα πρέπει να προταθούν δραστικά καινοτόμες λύσεις, και όλοι μας να «σκεφτούμε έξω από το κουτί» (think outside the box). Επίσης θα απαιτηθεί αλλαγή νοοτροπίας και να σταματήσουμε να λέμε συνεχώς ότι «αυτά δεν γίνονται στην Ελλάδα». Μπορούμε να προηγούμαστε άλλων χωρών και όχι πάντα να ακολουθούμε. Αντί λοιπόν να αισθανόμαστε ντροπή που είμαστε πάντα ουραγοί, καλύτερα να πιστέψουμε επιτέλους στις ικανότητές μας. Το έχουμε ήδη αποδείξει ότι αν όλοι μας πιστέψουμε στο όραμα μπορούμε να τα καταφέρουμε. Όπως όμως και με τους Ολυμπιακούς Αγώνες, έτσι και τώρα θα πρέπει να δημιουργηθεί σε όλους μας η αίσθηση του κατεπείγοντος.

Δεύτερον, φοβάμαι ότι βλέποντας μόνο το «δένδρο» και όχι το «δάσος», «η εγχείρηση μπορεί να πετύχει αλλά ο ασθενής να πεθάνει». Δηλαδή, μπορεί να κατορθώσουμε να ενισχύσουμε αποτελεσματικά τον εσωτερικό ανταγωνισμό, αλλά να μην αποτρέψουμε να έλθει στο εγγύς μέλλον μια Google, ή μια eBAY (για να μη πω κάποια άγνωστη Κινέζικη ή Ινδική εταιρεία) και μας φάει! Οι έλληνες επιχειρηματίες θα πρέπει να ξεφύγουν από την στεία εσωστρέφεια, να αντιληφθούν σύντομα ότι οι ανταγωνιστές είναι έξω και όχι πλέον μέσα στην χώρα, και να καταλάβουν ότι η αγορά στην οποία θα πρέπει να απευθύνονται δεν είναι μόνον ελληνική. Είναι όλος ο κόσμος. Το Ιντερνετ και ο ψηφιακός κόσμος δεν έχουν σύνορα, και η παραγωγή αγαθών και υπηρεσιών δεν είναι απαραίτητο να έχει γεωγραφική γειτνίαση με το σημείο παραλαβής ή κατανάλωσης τους. Με το ευρυζωνικό Διαδίκτυο, (α) ο κόσμος έχει πλέον συρρικνωθεί δραματικά, (β) όπως λέει και ο Tom Friedman, το πεδίο δράσης (το γήπεδο) στο οποίο ανταγωνίζονται πλέον οι χώρες έχει γίνει «επίπεδο» και έχει «αλφαδιαστεί» (the playing field has been leveled) και παρέχει, όσο ποτέ πριν, σε όλες τις χώρες – συμπεριλαμβανομένων μικρών σαν την Ελλάδα -- την δυνατότητα να ανταγωνίζονται στην παγκόσμια αγορά γνώσης επί ίσοις όροις, και (γ) έχει κυρίως προσφέρει τη δυνατότητα σε μεμονωμένα άτομα ή σε μικρές ομάδες ατόμων (σε αντίθεση με τις μεγάλες εταιρείες) να συνεργάζονται και να ανταγωνίζονται και αυτά σε παγκόσμια κλίμακα. Και αυτή η επιπεδοποίηση και συρρίκνωση του πλανήτη συντελέστηκε μόλις τα πρώτα χρόνια του νέου μας αιώνα καθώς πολλές χώρες βρίσκονταν σε κάποιο λήθαργο θα έλεγα και δεν το αντελήφθησαν.

Τέλος, να δημιουργηθεί το κατάλληλο οικονομικό κλίμα που θα διευκολύνει να γίνουν επενδύσεις σε τέτοιες υπηρεσίες και εφαρμογές του Ιντερνετ που θα μπορούν να αποσταλούν στο εξωτερικό. Είναι πλέον ξεκάθαρο σε όλους μας ότι όπως δουλέψαμε

ως τώρα δεν καταφέραμε και πολλά πράγματα, και συνεπώς πρέπει να σταματήσουμε να δουλεύουμε κατά τον ίδιο τρόπο, αλλιώς θα συνεχίσουμε τις αποτυχίες μας.

Γ) Συντονισμός

Στη συνέχεια θα πρέπει να ορισθεί ένα ικανότατο άτομο, κοινής αποδοχής, ως ο μόνος υπεύθυνος για θέματα Διαδικτύου και Πληροφορικής (διότι δύο υπεύθυνοι σημαίνει ότι δεν υπάρχει κανένας υπεύθυνος). Αυτό το άτομο θα έχει την ισχύ και θα προΐσταται ενός ευέλικτου «Στρατηγικού Κέντρου», το οποίο θα συντονίζει τις ενέργειες και θα παρακολουθεί την υλοποίηση του οράματος. Ένα άτομο που δεν θα αλλάζει με κάθε ανασχηματισμό ή αλλαγή κυβέρνησης.

Δ) Στρατηγική (με Οδικό Χάρτη)

Τέλος, ένα από τα πρώτα πράγματα που θα πρέπει να υλοποιήσει η συντονιστική αυτή οντότητα είναι να προσαρμόσει και να επεκτείνει την οποιαδήποτε υφιστάμενη στρατηγική της χώρας για ψηφιακή και Διαδικτυακή ανάπτυξη με ορίζοντα το 2020. Θα πρέπει δηλαδή να καταστρώσει ένα κοινά αποδεκτό και υλοποιήσιμο «οδικό χάρτη» που να περιέχει συγκεκριμένα μετρήσιμα βήματα σε τακτά διαστήματα, όπως π.χ.,

α) Μέχρι το **2010** να έχουμε πετύχει:

- την παροχή ευρυζωνικών υπηρεσιών σ' όλους τους Έλληνες.
- την μετάβαση στην Ψηφιακή Τηλεόραση.
- την υψηλής ταχύτητας διασύνδεση όλων των δημόσιων υπηρεσιών, εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, σχολείων, ερευνητικών ιδρυμάτων μεταξύ τους και με το Ιντερνετ

β) Μέχρι το **2015** να έχει γίνει η Ελλάδα «Ιντερνετικός Κόμβος» της ευρύτερης περιοχής (ΝΑ Ευρώπη, Μέση Ανατολή, Β.Αφρική) και

γ) Μέχρι το **2020** η χώρα να παρέχει *ανταγωνιστικές υπηρεσίες υψηλής τεχνολογίας*.

7.2) Λοιπές προτάσεις

Εκτός από όσα ανέφερα πιο πάνω και επιπλέον των έργων που ήδη προγραμματίζονται, πιστεύω ότι χρειάζονται πλέον γενναίες αποφάσεις και προτάσεις, και η ανάληψη νέων επιπρόσθετων έργων που θα δώσουν δραματική ώθηση του Διαδικτύου στη χώρα μας, όπως π.χ.:

A) Να μελετηθούν καινοτόμοι τρόποι (με χρηματοδότηση, με κίνητρα, με μετάλλαξη του ΟΤΕ, κοκ) που θα επιτρέψουν ώστε όλοι οι Έλληνες να αποκτήσουν σύντομα χαμηλού κόστους και υψηλής ποιότητας πρόσβαση στο ευρυζωνικό Διαδίκτυο. Παρόμοιες σκέψεις αρχίζουν να υλοποιούνται και σε άλλες χώρες με πληθυσμούς των μερικών εκατομμυρίων κατοίκων.

B) Να μελετηθεί η μετάλλαξη του εκπαιδευτικού μας συστήματος ώστε τα περισσότερα μαθήματα να βασίζονται και να γίνονται μέσω Διαδικτύου και να δοθεί η δυνατότητα μέρος των μαθημάτων να γίνεται εξ αποστάσεως.

Γ) Ανάπτυξη νέων βασικών υποδομών οπτικών ινών

Χωρίς αυτό, δεν υπάρχει προοπτική και η επόμενη δεκαετία θα μας βρει με διευρυμένο το χάσμα από τους υπόλοιπους. Η μεταβατική πρόταση που μελετά η ΕΕΤΤ είναι να εγκρίνεται με ταχείες διαδικασίες κάθε αίτηση δικαιωμάτων διέλευσης για εγκατάσταση δικτύων για οποιοδήποτε ενδιαφερόμενο αδειοδοτημένο πάροχο, και το κόστος των μη καταβαλλόμενων δικαιωμάτων διέλευσης προς τους ΟΤΑ να μπορεί να καλυφθεί από το αποθεματικό της ΕΕΤΤ αναδρομικά, με τις τιμές που θα ορισθούν από τη διαδικασία του Άρθρου 29 του Ν. 3431.